

Kunnanhallitus	§ 248	09.12.2019
Kunnanhallitus	§ 23	27.01.2020
Kunnanhallitus	§ 124	11.05.2020

Hartolan ja Sysmän kuntien yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen

99/00.04.01/2014

KH 09.12.2019 § 248

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja

Hartolan kunnan strategiassa on ilmaistu, että Hartola haluaa säilyä itsenäisenä kuntana. Sen mukaan Hartola rakentaa toimivia yhteistyösuhteita ulkoisten yhteistyökumppaneiden, kuten yritysten ja muiden kuntien kanssa.

Hartolan ja Sysmän kesken on käyty epävirallista keskustelua kuntien välisen yhteistyön mahdollisuuksista kuluvana syksynä. Aiemmin valtuustokauden alussa asia on ollut yhtenä keskustelunaiheena Joutsan kunnan järjestämissä tapaamisissa naapurikunnille.

Kunnanjohtajien kesken (Hartola, Pertunmaa, Sysmä) on keskusteltu myös alueen kuntien tulevaisuuden näkymistä väestöennusteiden valossa, joiden mukaan kaikkien kuntien kohtalona on voimakas väestön väheneminen ja kuntiin jäävän väestön ikääntyminen tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Toimintaympäristöjen tulevaisuudenkuvan samankaltaisuus ja digitaalinen murros haastavat maaseutukuntia muuttumaan ajan mukana.

Hartolan asukasluku vähenee n. -100 asukkaalla tänä vuonna. lapsia syntyy vuosittain noin 10. Väestökehitys on samansuuntaista, joskaan ei aivan yhtä jyrkkää, alueen muissa kunnissa. Väestön vähetessä myös kuntien taloudelliset resurssit vähenevät ja osajien houkuttelu avoimiin tehtäviin uhkaa vaikeutua. Myös henkilöstön käyttöä on tiivistettävä. Kuntien yhteistyöllä voidaan perustaa useamman kunnan kesken palvelualue, jossa on yhteinen viranhaltija tai muita yhteisiä resursseja.

Hartola on omavarainen työpaikkojen suhteen - työpaikkaomavaraisuuden ollessa noin 109 %. Päivittäin 400 henkeä pendelöi Hartolaan töihin naapurikunnista ja osa käy työssä kauempanakin. Hartolalaisia käy työssä muissa kunnissa 300. Työpaikkojen säilyttäminen onkin Hartolalle tärkeää, parhaiten sen turvaa hyvä työvoiman saatavuus. Se puolestaan vaatii alueelta vetovoimaa ja pitovoimaa. Tämän lisäksi yrittäjyys on kaikissa kunnissa tärkeä työllisyyden muoto, joka takaa palvelujen säilymisen.

Kuntien välinen palveluyhteistyö on aina toiminut hyvin tietyillä tehtäväalueilla, kuten terveydenhuollossa, elinkeino- ja matkailupalveluissa ja maaseututoimissa. Palveluyhteistyö voisi toimia pienten kuntien kesken

- myös muilla toimialueilla ja siitä voisi olla hyötyä esimerkiksi:
- ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnissa
  - viranomaistehtävissä, kuten rakennusvalvonnassa tai ympäristönsuojelussa
  - yhdyskunnan infrastruktuurin hallinnassa
  - kustannusten hallinnassa
  - lautakuntatoiminnassa
  - hankinnoissa jne.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää, että Hartolan kunta pyytää Sysmän kuntaa selvittämään kanssaan palveluyhteistyön mahdollisuuksia kevään 2020 aikana. Mikäli muut kunnat ovat kiinnostuneita selvittämään yhteistyömahdollisuuksia, siihen ei ole Hartolan puolelta mitään estettä.

Mikäli selvityksestä aiheutuu kustannuksia, on Hartola omalta osaltaan mukana kustannusten maksajana.

Päätös
KH 27.01.2020 § 23

Hyväksyttiin.

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja.

Hartolan ja Sysmän kunta ovat käyneet neuvottelua uusien yhteistyömallien selvitystyöstä, jolla voidaan turvata kuntien itsenäisyyttä ja elinvoimaa. Molempien kuntien ennakoitu väestön väheneminen ja ikääntyminen tuovat painetta talouden tasapainottamiselle ja pakottavat miettimään konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia.

Hartola ja Sysmä haluavat toimia ennakoivasti ja tarkastella yhdessä avoimesti kuntapalvelujen (pl. sotepalvelut) järjestämisvaihtoehtoja. Tavoitteena on selvittää, voidaanko nykyisiä palveluja tuottaa yhdessä sopien nykyistä juoustavammin ja taloudellisemmin. Kunnat ovat sopineet, että ulkopuolisen selvittäjän hankinnan tekee Sysmän kunta.

Sysmän kunta on hankkinut selvitystyön Perlacon Oy:ltä. Työmääräarvio on yhteensä 10-12 päivää ja kokonaishinta 12.000-14.400 e + alv 0%. Kustannukset jaetaan kuntien kesken puoliksi.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus hyväksyy Hartolan kunnan osallistumisen selvitykseen "Hartolan ja Sysmän yhteistyömahdollisuudet palveluiden järjestämisessä".

Päätös
KH 11.05.2020 § 124

Hyväksyttiin.

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja,

Hartolan ja Sysmän yhteistyöselvitys on valmistunut toukokuussa 2020. Kunnat ovat käsitelleet loppuraportin tuloksia yhteisessä ohjausryhmän

kokouksessa 5.5.2020.

Selvityksessä käytiin läpi kaikkien hallinnon alojen mahdollisuudet yhdistää kuntien kesken toimialueiden johtamista sekä toimialueiden sisällä olevia tehtäväalueita kuntien yhteistoiminnaksi.

Mahdollisuuksia Hartolan ja Sysmän kuntien yhteistyön laajentamiseen on paljon, mutta suuri osa toteuttamisesta jää tulevaisuuteen. Kuitenkin, jos pienten kuntien tilanne heikentyy voimakkaasti kuntatalouden tai valtiontalouden heikentyessä, saattavat toimenpiteet yhteistyön ja tehtävien yhdistämisen suhteen tulla hyvinkin nopeasti ajankohtaiseksi.

Selvityksessä Perlacon Oy:n avustuksella on laadittu aiesopimus yhteistyön syventämisestä kuntien kesken, joka on tarkoitus viedä valtuustoon saakka hyväksyttäväksi. Se sisältää toimenpideohjelman, joka on kuntien johdon näkemys siitä, missä asioissa yhteistyömahdollisuuksia tulee viedä eteenpäin heti ja missä uudistuksia on tehtävä aina tilaisuuden tullen liittyen eri lautakuntien yhteistoimintaan sekä virkojen ja tehtävien hoitoon.

Taloudelliset vaikutukset on syytä arvioida kussakin tapauksessa erikseen, mutta yhden toimialan laajuisella yhteistoiminnalla pystytään kustannustasoa laskemaan molemmissa kunnissa noin 150.000 euroa vuodessa. Myös hankinnoissa on mahdollisuus saavuttaa säästöjä.

Suunnitelmat yhteistoiminnasta tulee valmistella talousarvion yhteydessä.

Perlaconin valmisteleva aiesopimusluonnos toimitetaan kokoukseen osallistuville.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää todeta yhteistyöselvityksen valmistuneeksi ja käy keskustelun aiesopimusluonnoksesta. Mahdollisista muutosesityksistä neuvotellaan kuntien kesken ennen kuin aiesopimus esitetään valtuustolle kesäkuussa 2020.

Päätös Hyväksyttiin.